

מילון מונחים

מטרופולין תל אביב-יפו

תל אביב-יפו היא מרכז המטרופולין המשתרע מנתניה בצפון ועד אשדוד בדרום, המונה 2.7 מיליון תושבים המהווים כ-44% מאוכלוסיית מדינת ישראל. המטרופולין מתחלק לגלעין, לטבעת פנימית, לטבעת תיכונה ולטבעת חיצונית.

גלעין המטרופולין - העיר תל אביב-יפו. הטבעת הפנימית של המטרופולין - מחוז תל אביב, הכולל את בת ים, חולון, אזור, אור יהודה, קרית אונו, מועצה אזורית אפעל, גבעתיים, רמת גן, בני ברק, רמת השרון והרצליה. במבט מן האוויר נראה המחוז כמרחב אחד הבנוי ברובו, מבלי שניתן יהיה להבחין בגבולות שבין הרשויות המקומיות השונות.

הטבעת התיכונה של המטרופולין - ראשון לציון, עמק יהוד, פתח תקווה, הוד השרון, כפר סבא, רעננה וכמה מועצות אזוריות.

הטבעת החיצונית של המטרופולין - יתר הערים והמועצות האזוריות שבמטרופולין (ראה מפת חלוקת ישובי מטרופולין לטבעות).

רובעי העיר

העיר מחולקת מבחינה מינהלית לתשעה רובעים ול-63 שכונות. הרובעים הם (ראה מפת חלוקת העיר לרובעים):

- רובע 1: עבר הירקון - צפון-מערב
- רובע 2: עבר הירקון - צפון-מזרח
- רובע 3: הצפון הישן - ממערב לאבן-גבירול
- רובע 4: הצפון החדש - ממזרח לאבן-גבירול
- רובע 5: לב העיר, נווה צדק וכרם התימנים
- רובע 6: הגדה המערבית שלאורך האיילון
- רובע 7: יפו
- רובע 8: דרום העיר - דרומית לדרך יפו
- רובע 9: מזרח העיר - מזרחית לאיילון

החלוקה נקבעה בהתחשב באפיונים הנדסיים, גיאוגרפיים ודמוגרפיים של חלקי העיר השונים ובמידת האפשר תוך התחשבות באתרים גיאוגרפיים או רחובות ראשיים.

חלוקת ישובי מטרופולין תל-אביב לטבעות

חלוקת העיר לרובעים

להלן מונחים נוספים המופיעים במסמך:

גלישה: נטייה של פעילויות לעבור ממיקום מרכזי במטרופולין למיקום לא מרכזי, עקב מחירי נדל"ן גבוהים או מחוסר בשטח.

יוממות: נסיעה יומיומית של מועסקים לעבודה אל מחוץ למקום מגוריהם.

יעוד קרקע: תפקוד של שטח על פי תוכנית מתאר או תוכנית מפורטת, כגון מגורים, שטח מסחרי, שטח לתעסוקה, שטח ציבורי פתוח, שטח למבנה ציבורי וכו'.

מסעה: שטח הדרך המיועד לנסיעת כלי רכב. תחום הדרך כולל מסעה ומדרכה.

מע"ר: מרכז עסקים ראשי.

מפל דמי שכירות: מושג המציין את התופעה של ירידה הדרגתית בדמי השכירות מן העיר המרכזית לעבר ערים ואזורים אחרים, ככל שהם מתרחקים ממנה.

נסיעות אדם: נסיעה של פרט מנקודת המוצא ועד היעד. נסיעה זו יכולה לכלול מספר אמצעי תחבורה ומעברים ביניהם.

נת"צ: נתיב תחבורה ציבורית.

סינרגיה: הפריה הדדית בין ענפי פעילות כלכלית, שירותי תרבות, אמנים, סופרים וכו'.

קודקוד שירותים פיננסי: מקום שבו מצוי הריכוז הגבוה ביותר במדינה של מוסדות, עסקים, תעסוקה ופעילויות הקשורות בפיננסים.

שימוש חורג: שימוש שאינו תואם את המותר לפי תוכנית או היתר בנייה והדורש אישור מיוחד.

שימוש קרקע: תפקוד בפועל של השטח, כגון מגורים, חנויות, משרדים, גינה ציבורית, מוסד חינוכי וכו'.

שצ"פ: שטח ציבורי פתוח.